

Regionala utvecklingsnämnden – kompletterande uppdragsdirektiv för genomförande av fullmäktigeuppdrag ”Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnader motsvarande 250 miljoner kronor”

Detta tilläggsdirektiv kompletterar Övergripande uppdragsdirektiv för genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2025.

Bakgrund

I regionplan 2025 har regionfullmäktige riktat tre uppdrag till regionala utvecklingsnämnden under 2024:

- Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnaden motsvarande 250 miljoner kronor
- Stärka vår ledning och styrning genom identifierade delaktiviteter 2025
- Minska kostnader för tjänsteresor i Region Västerbotten med 15 procent jämfört med 2023

För en översikt av samtliga fullmäktigeuppdrag och fördelningen av dessa, se Övergripande uppdragsdirektiv för genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2024.

Uppdragsmål för RUN

Bidra till genomförande av fullmäktigeuppdrag ”Ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnader motsvarande 250 miljoner kronor” utifrån de mål och villkor som regionfullmäktige beslutar om, utifrån regionala utvecklingsnämndens uppdrag, mandat och rådighet.

Mål som fastställs för genomförande av detta fullmäktigeuppdrag genom direktiv eller motsvarande för fullmäktigeuppdragens genomförande i samtliga nämnder och styrelser kommer att ha påverkan på uppdragets genomförande och bör därmed beaktas.

Med personalkostnader avses samtliga personalkostnader inkl. kostnader för inhyrd personal och köpta konsulttjänster. För regionala utvecklingsnämnden ska det ta fram konsekvensunderlag och förslag på åtgärder för att minska personalkostnader motsvarande 2,7 miljoner kronor. Förslag på åtgärder ska lämnas till regionala utvecklingsnämnden månadsskiftet mars/april 2025 dvs. arbetet med förslag på åtgärder och konsekvenser pågår första kvartalet 2025. Därefter bedömer regionala utvecklingsnämnden om eller hur uppdraget ska tas vidare.

Förutsättningar för uppdragets genomförande

Se övergripande uppdragsdirektiv för genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2025.

De fullmäktigeuppdrag som riktats till regionala utvecklingsnämnden är riktade till flera nämnder. Den politiska styrgruppen ska därför även uppmärksammas på eventuella överlappningar och

målkonflikter som uppstår under genomförandet till följd av andra nämnders genomförande av sina fullmäktigeuppdrag. Då ingen nämnd är underställd någon annan nämnd (kommunallag 2017:925) har regionala utvecklingsnämnden att ta ställning till eventuella åtgärder. Likaså om målkonflikter skulle uppstå som kan behöva lyftas till regionfullmäktige.

Genomförda revisionsgranskningar av regionala utvecklingsnämnden samt fördjupade granskningar av ansvar och befogenheter ska beaktas. Utöver detta har regionala utvecklingsnämnden även yttrat sig över fördjupad granskning nr 4/2023 Införande av regionens nya verksamhetsstyrningsmodell. I bilaga, regionala utvecklingsnämndens yttrande, återges de åtgärder som regionala utvecklingsnämnden beslutat om i sitt yttrande över granskningsrapporten. Bland annat framgår att regionala utvecklingsnämnden givit regionala utvecklingsdirektören i uppdrag att bidra till utveckling av former för planering och implementering av centralt planerade förändringar tillsammans med övriga förvaltningschefer, vilket kan bidra till att minska otydlighet samt att dubbelstyrning undviks. Nämnden har gett presidiet i uppdrag att löpande följa upp detta för att säkra nämndens rådighet. Regionala utvecklingsnämnden har vidare i samband med genomförande av fullmäktigeuppdrag 2024 föreslagit att en politisk styrgrupp inrättas där regionstyrelsens, regionala utvecklingsnämndens och hälso- och sjukvårdsnämndens presidium ingår. Syftet är att säkerställa att omtaget stödjer en utvecklad styrnings- och ledningsförmåga. För Region Västerbotten som helhet bör alla nämnds, styrelse och beredningars presidier inom organisationen involveras i detta arbete.

Respektive nämnd/styrelse utgör anställningsmyndighet för medarbetare inom respektive nämnds förvaltning. Inom regionala utvecklingsnämnden har det redan konstaterat att möjliga stödfunktioner som kan centraliseras har centraliserats genom tidigare organisationsförändring, vilket medför att det är sannolikt att det regionala utvecklingsuppdraget påverkas av vidare samordnande funktionella aktiviteter. Regionala utvecklingsnämnden har vidare fastslagit att förvaltningens tjänstepersonorganisation helt består av personal direkt kopplade till huvuduppdraget regional utveckling.

Liksom de regionala utvecklingsorganisationerna i många andra regioner i Sverige har den regionala utvecklingsförvaltningen i Västerbotten, särskilt under de senaste åren, byggt kapacitet genom en aktiv roll i olika former av regionala, nationella eller internationella utvecklingsprojekt och andra satsningar som tillfört externa medel. Den samlade rollen i organisationen för regional utveckling har gjort det möjligt att förmera resurser och kunna bygga kapacitet. Det är viktigt och ett formellt krav från finansörer så som Tillväxtverket att kunna särredovisa kostnaderna och tydligt kunna påvisa att extern finansiering inte riskerar att uppgå till intern omfördelning där organisationen minskar sina andra kostnader, när den samverkar eller finansieras med annan part. Här är transparens avgörande då regional utveckling förvaltar ett förtroende. Det är särskilt viktigt då nämnden och förvaltningen hanterar och genomför arbete med medel från nationella medel och EU. Dessa tjänsters finansiering omfattas oftast av den så kallade additionalitetsprincipen som innebär att inga som helst kostnadsminskningar hos den offentliga aktören får ske som resultat av insatser i utvecklingsprojekt.

Vid effektiviseringar är det viktigt att det är den verksamhet som Region Västerbotten äger rådighet över som ligger till grund för besparingar, det vill säga sådan verksamhet som är anslagsfinansierad. Därmed undviks även att skapa oklarheter gentemot finansörer. Detta kan lättast göras genom att exkludera externfinansierade insatser i översynen. Denna hantering ligger också i linje med den revisionsrapport som tidigare belyst frågan.

Det finns ett antal beslut från och med år 2020 framåt som är av betydelse för detta uppdrags genomförande, exempelvis fastställande av bastjänster per verksamhet, beslut om kostnadsreducerande åtgärder á 8 miljoner kronor under effektivering, nämndens beslut att samråda

ska genomföras i samverkansstrukturen för kommunerna i syfte att säkra regionens följsamhet gentemot ingångna avtal och samverkansöverenskommelsen. Ytterligare ramminskningar eller organisatoriska förändringar som innebär förflyttning av ansvar utanför nämndens rådighet behöver förankras i enlighet med reglementen, men också i enlighet med ingångna avtal och överenskommelser såsom exempelvis samverkansöverenskommelse med länets kommuner. När nämnden behandlade ärendet 2023-09-28 hanterades tilläggsyrkande som även bifölls om att besparingen inte ska påverka leveransen enligt samverkansavtalet med kommunerna. Besluten redovisas under särskild rubrik nedan.

Behov av att ta ställning till ytterligare tilläggsdirektiv under uppdragets genomförande kan uppkomma.

Regionala utvecklingsnämnden beslutade 2023-04-15 om antalet bastjänster per verksamhet uppdelade enligt följande:

Verksamheter inom regionala utvecklingsförvaltningen	Antalet bastjänster (heltider)
Regional utvecklingsdirektör	1
Stab	5,8
Företags- och projektfinansiering	1,25
Näringsliv och samhällsbyggnad (inkl 2,45 kollektivtrafik)	11,45
Kultur	18,8
Externa relationer och strategisk platsutveckling	5,6
Turism	4
Totalt antal heltider	47,9

Förvaltningen har uppdaterat antalet bastjänster för 2024 och föreslår nämnden att fastställa den uppdaterade siffran på basfinansierade tjänster som påvisar att förvaltningen minskat antalet basfinansierade tjänster med 5.

Verksamheter inom regionala utvecklingsförvaltning	Antal anställda	Sysselsättningsgrad	Antal basfinansierade tjänster 2023	Antal basfinansierade tjänster 2024	Övriga externa finansierade tjänster
Regional utvecklingsdirektör	2	2	1	1,4	0,6
Stab	10	10	5,8	5	5
Företags- och projektfinansiering	13	13	1,25	1	12
Näringsliv och samhällsbyggnad	43	42,7	11,45	10,45	32,55
Regional kultur	24	22,55	18,8	17,76	6,24
Externa relationer och strategisk platsutveckling	9	9	5,6	5,1	3,9
Regional turism	4	4	4	3	1
TOTAL	105	103,25	47,9	43,71	61,29

Regionala utvecklingsnämnden beslutade 2023-04-05 om att fastställa upprättad beskrivning av regional utveckling och utgångspunkter inför konsekvensanalys. Beskrivning av regional utveckling och utgångspunkter inför konsekvensanalys som antogs 2023-04-05 läggs som beslutsunderlag.

Centraliserad administration har utretts och effektuerats

Utredning av centraliserad administration har genomförts och effektuerats under åren 2020-2021. Centraliseringen medförde ambitionssänkningar i nivå av stödtjänster som stödjer grunduppgifterna, och har därigenom haft påverkan på regionala utvecklingsnämndens verksamheter. De konsekvenser för nämndernas förutsättningar att styra och följa upp sin verksamhet utifrån hur budgetansvar är fördelat inom organisationen bör lyftas på övergripande nivå i samband med genomförandet av detta uppdrag för att undvika liknande effekter.

Ambitionssänkningar av stödfunktioner inom central förvaltning påverkar resurssättning inom mottagande nämnds förvaltning om inte uppgifter tas bort, då dessa uppgifter överförs utan att motsvarande budget omfördelas.

Anställningsstopp

Det anställningsstopp som beslutades gälla från och med den 27 april 2023 (regionala utvecklingsnämnden 2023-04-05 § 86) är fortsatt gällande.

Beslut om kostnadsreducerande åtgärder á 8 miljoner kronor inför 2024

Regionala utvecklingsnämnden beslutade den 28 september 2023 om kostnadsreducerande åtgärder till följd av fullmäktigeuppdrag 2023 (se nedan samt bilaga). Beslutet är under effektivering. Vidtagande av ytterligare åtgärder bör konsekvensbeskrivas för att undvika negativa effekter för nämndens fullgörande av uppdrag.

Regionala utvecklingsnämndens beslut den 28 september 2023, § 210 Genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2023:

Regionala utvecklingsnämnden fastställer att förvaltningens tjänstepersonorganisation helt består av personal direkt kopplade till huvuduppdraget regional utveckling. Ytterligare ramminskningar eller organisatoriska förändringar som innebär förflyttning av ansvar utanför nämndens rådighet behöver förankras i enlighet med reglementen, men också i enlighet med ingångna avtal och överenskommelser såsom exempelvis samverkansöverenskommelse med länets kommuner.

Regionala utvecklingsnämnden antar kostnadsreducerande åtgärder om att minska ramen enligt följande:

Verksamhetsområde	Beskrivning	Kostnadsminskning (kr)
Hela förvaltningen	Minskade personalkostnader	4 mkr
Kollektivtrafik	Minskade kollektivtrafikkostnader	2 mkr
Hela förvaltningen	Övrigt	2 mkr
Summa		8 mkr

Regionala utvecklingsdirektören får i uppdrag att bevaka de beslut som övriga nämnder och styrelsen fattar och hur dessa kan påverka regionala utvecklingsnämnden. Regionala utvecklingsnämnden uppdrar till regionala utvecklingsdirektören att genomföra samråd i

samverkansstrukturen för kommunerna i syfte att säkra regionens följsamhet gentemot ingångna avtal och samverkansöverenskommelsen. Ett sådant samråd ska identifiera och förankra prioriteringarna och identifiera om andra beslut behöver fattas för att samrådet ska anses vara i enlighet med ingångna avtal och överenskommelser. Besparingen ska inte påverka leveransen enligt samverkansavtalet med kommunerna.”

För andra fullmäktigeuppdrag riktade till regionala utvecklingsnämnden, tidplan, organisation för genomförande av fullmäktigeuppdrag riktade till nämnden 2025, principiella direktiv för fullmäktigeuppdragens genomförande, former för avrapportering och dialog om fullmäktigeuppdragen 2025, behov av samrådsförfarande, bedömda resultat och konsekvenser samt resurser och finansiering hänvisas till Övergripande principiella direktiv för genomförande av fullmäktigeuppdragen tilldelade regionala utvecklingsnämnden 2025.

Beslutsunderlag

Övergripande direktiv för genomförande av fullmäktigeuppdrag riktade till regionala utvecklingsnämnden 2025